

EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA

2014 m. balandžio 3 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriama sprendimo dėl Bendrosios įmonės ENIAC 2012 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

- atsižvelgdamas į Bendrosios įmonės ENIAC 2012 finansinių metų galutines metines ataskaitas,
 - atsižvelgdamas į Audito Rūmų ataskaitą dėl Bendrosios įmonės ENIAC 2012 finansinių metų metinių ataskaitų kartu su Bendrosios įmonės atsakymais ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Tarybos 2014 m. vasario 18 d. rekomendaciją (05851/2014 – C7–0053/2014),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 319 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽²⁾, ypač į jo 185 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 ⁽³⁾, ypač į jo 208 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 72/2008 dėl Bendrosios įmonės ENIAC įsteigimo ⁽⁴⁾, ypač į jo 11 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2002 m. lapkričio 19 d. Komisijos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2343/2002 dėl finansinio pagrindų reglamento, skirto įstaigoms, minėtoms Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento 185 straipsnyje ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. rugsėjo 30 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 1271/2013 dėl finansinio pagrindų reglamento, taikomo įstaigoms, nurodytoms Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 208 straipsnyje ⁽⁶⁾, ypač į jo 108 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnius sprendimus ir rezoliucijas dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo;
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 77 straipsnį ir VI priedą,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A7–0204/2014),
- A. kadangi Bendroji įmonė ENIAC (toliau – Bendroji įmonė) įsteigta 2007 m. gruodžio 20 d. dešimties metų laikotarpiui, kad parengtų ir įgyvendintų mokslinių tyrimų darbotvarkę, siekiant plėtoti pagrindines nanoelektronikos technologijas įvairiose taikymo srityse;
- B. kadangi 2010 m. liepos mėn. Bendrajai įmonei suteiktas finansinis savarankiškumas;
- C. kadangi dešimties metų laikotarpiui numatytas didžiausias Sąjungos įnašas į Bendrosios įmonės biudžetą sudaro 450 000 000 EUR, kurie turi būti išmokėti iš septintosios mokslinių tyrimų bendrosios programos biudžeto,

Biudžeto ir finansų valdymas

1. pažymi, kad Audito Rūmai nustatė, jog Bendrosios įmonės 2012 m. metinėse finansinėse ataskaitose visais reikšmingais aspektais yra teisingai nurodyta Bendrosios įmonės finansinė būklė 2012 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų rezultatai ir pinigų srautai, vadovaujantis jos finansinių taisyklių nuostatomis;

⁽¹⁾ OL C 369, 2013 12 17, p. 18.

⁽²⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

⁽³⁾ OL L 298, 2012 10 26, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 30, 2008 2 4, p. 21.

⁽⁵⁾ OL L 357, 2002 12 31, p. 72.

⁽⁶⁾ OL L 328, 2013 12 7, p. 42.

2. yra susirūpinęs dėl to, kad Bendroji įmonė antrus metus iš eilės gavo Audito Rūmų sąlyginę nuomonę dėl finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo remiantis tuo, kad ji negalėjo įvertinti, ar *ex post* audito strategija, kuri labai priklauso nuo nacionalinių finansavimo institucijų, atliekančių projekto išlaidų deklaracijų auditą, suteikia pakankamą patikinimą dėl atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo;
3. pažymi, kad, Audito Rūmų manymu, su Bendrosios įmonės *ex post* audito strategijos įgyvendinimu susijusios turimos informacijos nepakako, kad Audito Rūmai galėtų padaryti išvadą, jog ši pagrindinė kontrolės priemonė veikia veiksmingai; dar kartą ragina, kad Audito Rūmai, atlikdami nepriklausomą auditą, teiktų biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai savo nuomonę dėl Bendrosios įmonės metinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo;
4. primena, kad Bendroji įmonė 2010 m. patvirtino *ex post* audito strategiją ir kad ši strategija pradėta įgyvendinti 2011 m.; pažymi, kad valstybių narių nacionalinėms finansavimo institucijoms (NFI) pavesta atlikti projekto išlaidų deklaracijų auditą; atkreipia dėmesį į tai, kad Bendrosios įmonės *ex post* audito strategija priklauso nuo NFI, atliekančių projekto išlaidų deklaracijų auditą;
5. prašo bendrosios įmonės ENIAC Europos Parlamentui pateikti ataskaitą dėl Audito Rūmų nustatytų neigiamų elementų; ragina tą ataskaitą pateikti Parlamentui kartu su Audito Rūmų vertinimu;
6. taip pat pažymi, kad Bendroji įmonė 2012 m. atliko ribotą projekto išlaidų deklaracijų peržiūrą ir nustatė, kad klaidų lygis programoje neviršija 2 %; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų nuomonę, kad peržiūros metu nebuvo atliekamas auditas ir nebuvo galima pateikti patikinimo dėl peržiūrėtų projekto išlaidų deklaracijų tvarkingumo; primygtinai ragina Bendrąją įmonę nedelsiant pagerinti *ex ante* ir *ex post* kontrolės kokybę; prašo informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie įgyvendinamų *ex post* audito procesų rezultatus;
7. atkreipia dėmesį į tai, kad Bendrosios įmonės galutiniame 2012 m. biudžete buvo nustatyti atitinkamai 128 mln. ir 42 mln. EUR sudarantys išsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai ir kad išsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis atitinkamai buvo 100 % ir 52 %; ragina pateikti išsamią išvardytų trūkumų šalinimo pažangos ataskaitą, prie kurios būtų pridunami konkretūs pasiūlymai, kaip palaipsniui būtų galima didinti lėšų panaudojimo lygius;
8. taip pat pažymi, kad iš pagrindinei veiklai numatytų 125,5 mln. EUR išsipareigojimų asignavimų 17,6 mln. EUR buvo įgyvendinti kaip bendrieji išsipareigojimai pagal pirmąjį 2012 m. kvietimą teikti pasiūlymus, o 107,9 mln. EUR – kaip bendrieji išsipareigojimai pagal antrąjį 2012 m. kvietimą teikti pasiūlymus; atkreipia dėmesį į tai, kad sutartys paprastai buvo pasirašomos per 12 mėnesių nuo kvietimo teikti pasiūlymus paskelbimo pradžios; tikisi, kad šis laikotarpis būsimuose kvietimuose teikti pasiūlymus bus trumpesnis;
9. nerimauja, kad nepanaudoti 2,8 mln. bendrųjų išsipareigojimų, priskirtų 2010 m. pagrindinei veiklai, kurios galutinis įvykdymo terminas – 2011 m. gruodžio 31 d., nebuvo panaikinti iki 2012 m. pabaigos; atkreipia dėmesį į tai, kad Bendroji įmonė nustatė ir įgyvendino taisomuosius veiksmus, kad užkirstų kelią bet kokių kontrolės trūkumų pasikartojimui;

ENIAC valstybių narių įnašas

10. atkreipia dėmesį į tai, kad pirmiesiems septyniems kvietimams teikti pasiūlymus ENIAC valstybių narių įnašas buvo 1,41 karto didesnis už Sąjungos finansinį įnašą ir tai prieštarauja Bendrosios įmonės statuto principui, pagal kurį visi ENIAC valstybių narių finansiniai įnašai turi būti mažiausiai 1,8 karto didesni už ES finansinį įnašą, o Bendrosios įmonės dotacijos gali sudaryti ne daugiau kaip 16,7 % visų projektams skirtų tinkamų finansuoti išlaidų; be to, atkreipia dėmesį į tai, kad Sąjungos įnašo ir ENIAC valstybių narių įnašo santykis atsirado mechaniškai taikant valstybės pagalbos taisyklės (Komisijos reglamentas (EB) Nr. 800/2008⁽¹⁾), kurios riboja valstybės pagalbos procentinį dydį tam tikrų rūšių veiklai ir dalyviams;

Kvietimai teikti pasiūlymus

11. pažymi, kad iki 2011 m. Bendrajai įmonei paskelbus kvietimus teikti pasiūlymus, buvo sudaryta sutarčių už 170,2 mln. EUR, o tai yra 39 % maksimalaus Sąjungos įnašo į Bendrąją įmonę, kuri vykdo mokslinius tyrimus, ir kad 2012 ir 2013 m. paskelbti keturi kvietimai teikti pasiūlymus, kurių bendra vertė atitinkamai – sudarė 125,4 mln. EUR ir 39,7 mln. EUR;

⁽¹⁾ 2008 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 800/2008, skelbiantis tam tikrų rūšių pagalbą suderinama su bendrąja rinka taikant Sutarties 87 ir 88 straipsnius (Bendrasis bendrosios išimties reglamentas) (OL L 214, 2008 8 9, p. 3).

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas

12. apgailestauja dėl to, kad visuomenei nėra prieinami administracinės valdybos narių ir vykdomojo direktoriaus gyvenimo aprašymai; ragina Bendrąją įmonę kuo skubiau ištaisyti šią padėtį; ragina Bendrąją įmonę, atsižvelgiant į būsimą bendrąją įmonę ECSEL, parengti ir patvirtinti išsamią interesų konfliktų prevencijos ir valdymo politiką;
13. mano, kad didelis skaidrumo lygis yra pagrindinis veiksnys siekiant sumažinti interesų konfliktų riziką; todėl ragina Bendrąją įmonę savo interneto svetainėje paskelbti savo politiką ir (arba) nuostatas dėl interesų konfliktų prevencijos ir valdymo ir jų įgyvendinimo taisykles, taip pat valdybų narių sąrašą kartu su jų gyvenimo aprašymais;
14. ragina Audito Rūmus stebėti Bendrosios įmonės politiką, susijusią su interesų konfliktų valdymu ir prevencija, ir šiuo klausimu iki kitos biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros pradžios parengti specialiąją ataskaitą;

Vidaus kontrolės sistemos

15. atkreipia dėmesį į tai, kad 2012 m. Bendroji įmonė nustatė savo vidaus audito pajėgumus, užbaigė ir išbandė veiklos atkūrimo po ekstremaliųjų įvykių planą, o apskaitos pareigūnas patvirtino finansines ir apskaitos sistemas (ABAC ir SAP);

Bendroji įmonė „Elektroniniai komponentai ir sistemos siekiant Europos lyderystės“ (ESCEL)

16. primena, kad 2007 m. gruodžio mėn. dešimties metų laikotarpiui pagal Septintąją bendrąją programą buvo įsteigtos bendrosios įmonės ARTEMIS ir ENIAC, kurių tikslas – atitinkamai plėtoti pagrindinius gebėjimus nanoelektronikos srityje ir pagrindines įterptąsias kompiuterines sistemas; atkreipia dėmesį į tai, kad ARTEMIS savarankiškai pradėjo veikti 2009 m. spalio mėn., o ENIAC finansinis savarankiškumas suteiktas 2010 m. liepos mėn.;
17. primena, kad biudžeto įvykdymą tvirtinanti institucija nuolat nerimauja dėl žemo šių bendrųjų įmonių biudžeto įgyvendinimo lygio ir dėl pagrindinės bendrųjų įmonių veiklos, susijusios su dideliais grynųjų pinigų balansais; primena, kad jų paskirtis – skatinti privačias ir viešąsias investicijas į mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą ir didinti jų naudą dviejose Sąjungos pramonei labai svarbiose viena kitą papildančiose srityse;
18. pažymi, kad Komisija, įgyvendindama iniciatyvą „Horizontas 2020“, pateikė pasiūlymą, kuriuo siekė sujungti įterptųjų kompiuterinių sistemų (ARTEMIS) ir nanoelektronikos (ENIAC) iniciatyvas į vieną bendrą iniciatyvą ir taip užbaigti bendrųjų įmonių ARTEMIS ir ENIAC veiklą anksčiau nei planuota (t. y. iki 2017 m. gruodžio 31 d.) (COM(2013) 501); pažymi, kad naujos Bendrosios įmonės, veikiančios elektroninių komponentų ir ESCEL (Elektroninių komponentų ir sistemos siekiant Europos lyderystės) sistemų srityje, veiklos pagrindą sudarys trišalė institucinė viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė (PPP) ir tai bus specialus juridinis asmuo, kurio veikloje dalyvaus privatusis sektorius, nacionalinės institucijos ir Europos institucijos;
19. pažymi, kad šis naujas pagal SESV 187 straipsnį įsteigtas juridinis asmuo vykdydamas savo veiklą vadovausis Finansinio reglamento 209 straipsnyje nurodytą PPP įstaigų, kurioms pavesta vykdyti netiesioginio valdymo užduotis, finansinio reguliavimo modeliu ir perims visas dabartines bendrųjų įmonių ARTEMIS ir ENIAC teises ir įsipareigojimus; tikisi, kad Audito Rūmai atliks išsamų ir tinkamą kiekvieno juridinio asmens teisių ir įsipareigojimų finansinį vertinimą; šiomis aplinkybėmis primena Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendrą pareiškimą dėl atskiro bendrųjų įmonių biudžeto įvykdymo patvirtinimo pagal Finansinio reglamento 209 straipsnį;
20. stebisi, kad per tokį trumpą terminą ir galutinai apibendrintai neivertinusi šių bendrųjų įmonių pasiekimų, Komisija nusprendė iš esmės pakeisti Sąjungos pagrindinių gebėjimų nanoelektronikos srityje ir pagrindinių įterptųjų kompiuterinių sistemų plėtojimo įgyvendinimo strategiją; primena Parlamento prašymą atlikti įmonių sujungimo išlaidų ir naudos analizę, kurioje būtų aptariami tokio sujungimo privalumai ir trūkumai;
21. pažymi, kad tarpiniuose vertinimuose rekomenduota būsimą jungtinę technologijų iniciatyvą įgyvendinti vadovaujantis geriau prie viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės specifikos pritaikytu teisiniu pagrindu, kuris sudarytų sąlygas patirti mažiau pridėtinių administracinių išlaidų ir dėl mažesnės administracinės naštos padėtų užtikrinti didesnę lankstumą siekiant pritraukti aukšto lygmens pramonės atstovus;

22. be to, pažymi, kad siekiant Bendrosios įmonės ECSEL tikslų, jai parama iš esmės turėtų būti teikiama dotacijų forma, kurios dalyviams būtų skiriamos įvykdžius atvirus ir konkurencingus kvietimus teikti pasiūlymus, skirtus nustatytiems rinkos trūkumams šalinti;
23. apgailestauja, kad Komisijos pasiūlyme Audito Rūmams nesuteikiama galimybė nagrinėti Bendrosios įmonės ECSEL sąskaitų, pajamų ir išlaidų, ir nurodo, kad šios Bendrosios įmonės sąskaitas kasmet nagrinės nepriklausoma audito įstaiga; ragina Komisiją paaiškinti šio pasiūlymo pridėtinę vertę; pabrėžia, kad Audito Rūmai nuo 2002 m. yra vienintelė pagal SESV 187 straipsnį įsteigtų bendrųjų įmonių auditą atliekanti institucija ir todėl išsamios žinios, įgytos atliekant šių įstaigų auditą, neturėtų būti švaistomos;

Europos mokslinių tyrimų bendrųjų įmonių horizontalieji aspektai

24. atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmų taikomas audito metodas apima analitines audito procedūras, priežiūros ir kontrolės sistemų pagrindinių kontrolės priemonių įvertinimą, ir Bendrosios įmonės, o ne Bendrosios įmonės narių ar galutinių pagalbos gavėjų operacijų testavimą;
25. pažymi, kad audito testavimą narių arba galutinių pagalbos gavėjų atžvilgiu atlieka Bendroji įmonė arba Bendrosios įmonės pasamdytos ir prižiūrimos išorės audito įmonės;
26. palankiai vertina specialiąją Audito Rūmų ataskaitą Nr. 2/2013: „Ar Komisija užtikrina efektyvų Mokslinių tyrimų septintosios bendrosios programos įgyvendinimą?“, kurioje Audito Rūmai nagrinėjo, ar Komisija užtikrina efektyvų Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros septintosios bendrosios programos (FP7) įgyvendinimą;
27. atkreipia dėmesį į tai, kad auditas taip pat apėmė jungtinių technologijų iniciatyvų (JTI) sukūrimą;
28. pritaria Audito Rūmų išvadai, kad JTI sukurtos siekiant remti ilgalaikes investicijas į pramonę, visų pirma į mokslinių tyrimų sritis; tačiau pažymi, kad vidutiniškai JTI finansiniam savarankiškumui užtikrinti reikėjo dvejų metų, o Komisija paprastai likdavo atsakinga už JTI trečdalį numatyto jų gyvavimo laikotarpio;
29. taip pat pažymi, kad, Audito Rūmų nuomone, kai kurios jungtinės technologijų iniciatyvos buvo ypač sėkmingos ir pagal jas numatytus projektus įtraukiant mažąsias ir vidutines įmones (MVI) ir kad beveik 21 % pagal jungtines technologijų iniciatyvas teikiamo finansavimo atiteko MVI;
30. atkreipia dėmesį į tai, kad bendros numatomos lėšos, kurių, kaip manoma, reikės septynioms Europos mokslinių tyrimų bendrosioms įmonėms, kurias iki šiol pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 187 straipsnį įsteigė Komisija, – išskyrus Bendrąją įmonę GALILEO, – jų gyvavimo laikotarpiu sudaro 21 793 000 000 EUR;
31. pažymi, kad 2012 m. bendrųjų įmonių numatytos biudžeto pajamos sudarė apytiksliai 2,5 mlrd. EUR arba 1,8 % 2012 m. Sąjungos bendrojo biudžeto; apytiksliai 618 mln. EUR skirta iš ES bendrojo biudžeto (Komisijos pinigais įnašas), o apytiksliai 134 mln. EUR skyrė pramoniniai partneriai ir bendrųjų įmonių nariai;
32. pažymi, kad bendrosiose įmonėse dirba 409 nuolatiniai ir laikinieji darbuotojai, t. y. mažiau nei 1 % visų Sąjungos pareigūnų, kuriems atlyginimas mokamas iš Sąjungos bendrojo biudžeto (pagal darbuotojų etatų planą);
33. primena, kad numatoma, jog bendras Sąjungos įnašas bendrosioms įmonėms visu jų veikimo laikotarpiu sudarys 11 489 000 000 EUR;
34. ragina Audito Rūmus, atsižvelgiant į dideles skirtas sumas ir esamą pavojų, ypač pavojų reputacijai, atskiroje ataskaitoje visapusiškai išanalizuoti jungtines technologines iniciatyvas ir kitas bendrąsias įmones; primena, kad Parlamentas anksčiau yra raginęs Audito Rūmus parengti specialią ataskaitą dėl bendrųjų įmonių kartu su jų privačiais partneriais pajėgumų užtikrinti papildomą naudą ir veiksmingą Sąjungos mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos programų vykdymą; teigia, kad bendrųjų įmonių ENIAC ir ARTEMIS atveju tokį vertinimą reikia atlikti skubiai.